

Onderwerp

Subsidieregeling brom- en snorfietsen

Opsteller	Chantal Oversteegen	Behandeldatum	28 september 2021
Programma	Openbare ruimte	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	J. Wijnia		

Advies

1. De subsidieregeling brom- en snorfietsen 2021 – 2022 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de subsidieregeling brom- en snorfietsen 2020 – 2022.
2. De strategische projectleider duurzame mobiliteit te mandateren voor besluitvorming op grond van de subsidieregeling brom- en snorfietsen 2021 – 2022.

Aanleiding

In het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2020 – 2030 is het weren van oude brom- en snorfietsen met benzinemotor die vóór 1 januari 2011 op de weg zijn gekomen als maatregel opgenomen. Met de subsidieregeling wordt een impuls gegeven aan de uitfasering van deze oude brom- en snorfietsen vooruitlopend op de invoering van een milieuzone in 2025 voor brom- en snorfietsen van vóór 1 januari 2011.

Beoogde impact

Een lokaal schonere lucht voor gebruikers van fiets- en voetpad en daarmee minder schade voor de gezondheid voor de inwoners van Nijmegen.

Argumenten

1.1 De eerste tranche van de subsidieregeling was een succes

Sinds december 2020 is de subsidieregeling brom- en snorfietsen 2020 – 2022 in werking. De subsidieregeling was een succes, het subsidieplafond is al begin maart dit jaar bereikt. Tijdens de looptijd zijn 182 oude brom- en snorfietsen gesloopt. Van deze aanvragers heeft 27% gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een vervangende elektrische brom- of snorfiets of elektrische fiets aan te schaffen en hiervoor aanvullende subsidie te ontvangen. Via een Specifieke Uitkering (SpUk) in het kader van het Schone Lucht Akkoord is externe financiering verkregen waardoor het mogelijk is een 2^e tranche open te stellen, waarmee naar verwachting 375 extra brom- en snorfietsen van vóór 1 januari 2011 kunnen worden gesloopt, uitgaande 27% vervangsubsidie

1.2 Aanpassingen zijn nodig op basis van ervaringen uit de 1^e tranche en voor het verkrijgen van de Specifieke Uitkering in het kader van het Schone Lucht Akkoord.

De subsidieregeling wordt op sommige punten aangepast vanwege eisen die gesteld worden aan de SpUk en ervaringen die zijn opgedaan tijdens de eerdere openstelling:

- Als bewijs wordt gevraagd om een kopie kentekenbewijs, kopie vrijwaringsbewijs, ingevuld en ondertekend formulier sloopverklaring en een factuur van de vervangende elektrische brom- of snorfiets of e-bike.
- De te slopen brom- of snorfiets moet compleet zijn (dus niet enkel een frame) bij het aanbieden aan het demontagebedrijf.
- De voorwaarde dat het te slopen voertuig voor 1 januari 2020 op naam was gesteld komt te vervallen.

- Minderjarigen (16 en 17 jarigen) kunnen subsidie aanvragen via een wettelijk vertegenwoordiger.
- De sloop mag met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 hebben plaatsgevonden.

1.3 Brom- en snorfietsen met benzinemotor van voor 1 januari 2011 zijn zeer vervuילend

In 2017 heeft de GGD een onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat met name de oudere brom- en snorfietsen met benzinemotor lokaal zeer vervuילend zijn. Zij zorgen lokaal voor pieken in de uitstoot van onder andere fijnstof en benzeen. Deze zijn niet alleen schadelijk voor de gebruiker van de brom- of snorfiets, maar ook voor de medeweggebruikers, met name fietsers en voetgangers. Op basis van dit onderzoek adviseert de GGD om de meest vervuïlende brom- en snorfietsen te weren.

Nijmegen heeft op 13 januari 2020 het Schone Lucht Akkoord getekend. Met dit akkoord hebben partijen zich uitgesproken te streven naar 50% gezondheidswinst door een vermindering van de luchtverontreiniging in 2030. Deze gezondheidswinst wordt bereikt door de concentraties luchtverontreinigende stoffen op leefniveau te verminderen tot onder de WHO-advieswaarden. Om dat te bereiken is het Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020 – 2030 opgesteld.

Het weren van brom- en snorfietsen van vóór 2011 is een van de maatregelen in dit programma. In 2011 zijn de emissie-eisen voor brom- en snorfietsen met benzinemotor aangescherpt. Voertuigen van vóór 2011 voldoen niet aan deze strengere eisen en zijn daarmee meer vervuïlend. Deze meest vervuïlende brom- en snorfietsen worden met deze maatregel uitgefaseerd.

1.4 Inwoners worden gestimuleerd om voorafgaand aan de invoering van een milieuzone voor oude brom- en snorfietsen hun oude brom- of snorfiets met subsidie van de hand te doen en eventueel een milieuvriendelijk alternatief aan te schaffen.

Vooruitlopend op het instellen van de milieuzone voor brom- en snorfietsen van vóór 2011 in 2025 wordt de subsidieregeling ingesteld. De milieuzone wordt gelijk aan de zone voor zero-emissiezones stadslogistiek (ZES) en wordt gelijktijdig hiermee in 2025 ingesteld. De subsidieregeling maakt het aantrekkelijker voor eigenaren van een oude brom- of snorfiets om deze te laten slopen. De sloopsubsidie bedraagt € 400,-. Om milieuvriendelijke alternatieven te stimuleren kan een aanvulling op de sloopsubsidie worden aangevraagd bij de aanschaf van elektrische brom- of snorfiets of elektrische fiets. Bij aanvraag van sloop- en vervangsubsidie bedraagt de subsidie maximaal € 800,-.

Kanttekeningen

1.1 De maatregel heeft een beperkt effect

De maatregel zal er niet toe leiden dat alle oude brom- en snorfietsen zullen verdwijnen. Ervaringen op basis van de 1^e tranche en soortgelijke subsidies in Rotterdam en Den Haag laten zien dat invoering van een subsidie wel effect heeft. In december 2020 waren er circa 5000 oude brom- en snorfietsen in Nijmegen. Tijdens de eerste tranche zijn er hiervan 182 gesloopt. Naar verwachting wordt op basis van tranche 1 en 2 van de subsidieregeling ongeveer 10% van de 5000 oude brom- en snorfietsen gesloopt.

1.2 Er vindt geen controle voor aanvraag van de sloop plaats

Subsidie kan aangevraagd worden zodra de brom- of snorfiets gesloopt is. Er vindt vanwege een onwenselijke toename in administratieve handelingen geen controle voor aanvraag plaats. Het is aan de aanvrager om voor aanvraag te controleren of aan de voorwaarden voor de subsidie wordt voldaan. Op de webpagina waar de subsidie kan worden aangevraagd worden de voorwaarden en te overleggen stukken benoemd. Ook wordt aangegeven waar de aanvrager kan controleren of de brom- of snorfiets voldoet aan de voorwaarden. Als het subsidieplafond in zicht komt wordt de aanvraag gesloten om teleurstellingen bij aanvragers te voorkomen.

1.3 Voor het toekennen van de subsidie wordt niet gecontroleerd of de sloopverklaring is afgegeven door een sloopbedrijf met een vergunning voor het slopen van brom- en snorfietsen

Voor het slopen van brom- en snorfietsen hebben sloopbedrijven een specifieke vergunning nodig. Het is voor inwoners die gebruik willen maken van de regeling niet eenvoudig te controleren of een sloopbedrijf de juiste vergunning heeft. Voorgeschreven wordt dat de sloop gedaan moet worden door een RDW-erkend sloopbedrijf of sloopbedrijf aangesloten bij de Scooter Recycling Nederland. Dit is wel eenvoudig te achterhalen voor inwoners. In het formulier sloopverklaring is opgenomen dat het sloopbedrijf verklaart over de juiste vergunningen te beschikken. Daarnaast worden de sloopbedrijven in Nijmegen geïnformeerd over de subsidieregeling en de benodigde vergunning. Op deze manier leggen we de verantwoordelijkheid hiervoor neer bij de sloopbedrijven. Mocht tijdens de looptijd van de subsidieregeling blijken dat subsidies zijn toegekend waarbij de sloop is uitgevoerd door sloopbedrijven die niet de juiste vergunning hebben, dan kunnen wij hierop gaan handhaven bij de betreffende sloopbedrijven.

Financiën

De Specifieke Uitkering in het kader van het Schone Lucht Akkoord is €100.000,- met als voorwaarde 50% cofinanciering. In totaal is er dus €200.000,- beschikbaar. Voor de gemeentelijke cofinanciering van €100.000,- is dekking aanwezig binnen de door de Raad beschikbaar gestelde budgetten voor de verbetering van de luchtkwaliteit in Nijmegen (vastgesteld bij Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020 – 2030).

Vervolg

De beoogde looptijd van de subsidieregeling is vanaf de dag na publicatie tot 31 december 2022 of tot het subsidieplafond is bereikt. De beleidsregel subsidieregeling brom- en snorfietsen 2021 - 2022 wordt na besluitvorming bekend gemaakt op www.overheid.nl. Sloopbedrijven in Nijmegen en omgeving en Nijmeegse fietsenwinkels worden geïnformeerd. Er zal een persbericht worden uitgegeven. Ook zal er in de communicatie rondom de regeling worden ingegaan op de gezondheidsaspecten die een rol spelen. In 2022 zal de regeling worden geëvalueerd en mogelijk worden voortgezet.

Bijlagen

1. Voorstel subsidieregeling brom- en snorfietsen.
2. Formulier sloopverklaring versie 2021